

Сергій Стельмах

АРЕАЛ ПРОЖИВАННЯ *NEOMYS*

НАЙБЛИЖЧА РОДИЧКА КРОТА

NEOMYS FODIENS

БІЛОЧЕРЕВА НЕЗНАЙОМКА

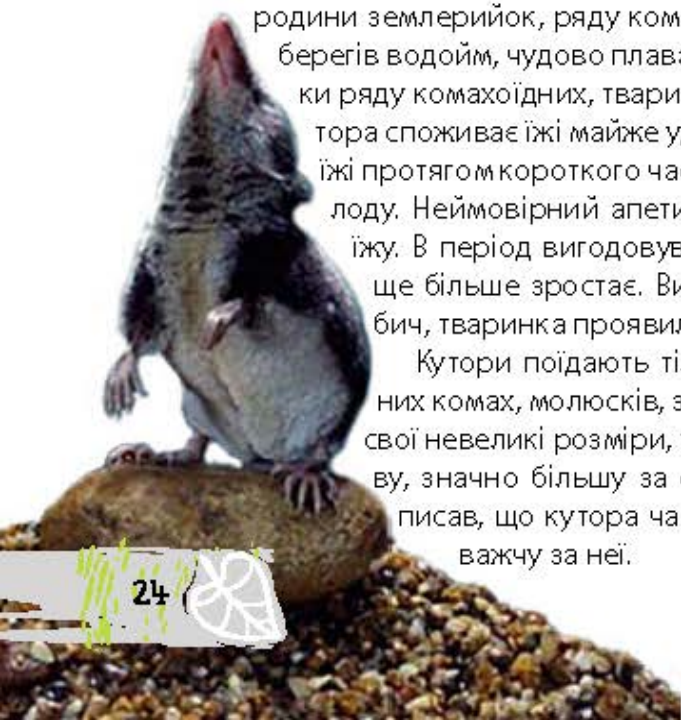
Сутеніло. Риба не клювала. Прийшов час змотувати вудилища і йти додому. Але раптом чую шарудіння позаду. Оглядаюсь і бачу, як від моєї коробки з наживкою в прибережну траву шмигнула маленька тваринка, трохи більша за хатню мишу. Ось вона знову з'явилася, завмерла на кілька секунд. За цей час я встиг добре розгледіти тваринку. Спина у неї була смолисто-чорною, а черевце – біленьке. Незнайомка повільно наблизилася до коробки, обнюхала її видовженим носиком, миттєво вхопила величезного дощового черв'яка і стрімко побігла до схованки.

ВІД ПРИРОДИ НЕНАЖЕРА

Мене відвідала кутора звичайна або ж водяна (*Neomys fodiens*), вид із родини землерийок, ряду комахоїдних. Живуть ці звірятка вздовж берегів водойм, чудово плавають і пірнають. Як і інші представники ряду комахоїдних, тварина ця дуже ненажерлива. За добу кутора споживає їжі майже удвічі більше за свою вагу. Відсутність їжі протягом короткого часу може призвести до загибелі від голоду. Неймовірний апетит змушує кутору постійно добувати їжу. В період вигодовування дітей потреба в кормі у самок ще більше зростає. Випадково наткнувшись на легку здобич, тваринка проявила відвагу, і не злякалася мене.

Кутори поїдають тільки живу здобич: водяних і наземних комах, молюсків, земноводних та риб. Не дивлячись на свої невеликі розміри, тваринка сміливо кидається на жертву, значно більшу за себе. Відомий натураліст А. Е. Брем писав, що кутора часто нападає на рибу, у десятки разів важчу за неї.

ЧУДЕСА ПРИРОДИ

Дослідження в хатці

Якось австрійський зоолог Конрад Лоренц знайшов гніздо кутори з дев'ятьма малютами. Він помістив їх у просторий акваріум з дерев'яною хаткою. Малюків годували живим кормом. Усі куторенята вирости. Спостерегаючи за звірятками в неволі, вчений дізнався багато нового про кутор. Здобич ці тварини розпізнають виключно на дотик, за допомогою широко розставлених на носі пружних волосинок. Зір розвинутий гірше. Тіло кутор, вкрите безліччю маленьких бульбашок повітря, у воді здається наче посипане сріблом. Плаває кутора дуже швидко. На поверхні пальців і нижньому боці хвоста знаходиться бахрома із прямих волосинок. У воді вони розпрямляються, збільшується поверхня лапок і хвоста, тому тварина швидко плаває. Густих і щільний волосяний покрив відштовхує воду.

Дивовижне поряд

Серед ссавців є лише шість отруйних звірів, кутора – одна з них. Відомо два види отруйних кутор. Усі отруйні ссавці (крім качкодзьоба) належить до ряду комахоїдних. У їхній слині міститься паралізуюча речовина, яку виробляє підщелепна залоза. Укушені безхребетні зберігають нерухомість протягом 3–5 днів. Так кутори запасуються живою і нерухомою здобиччю.

Звичайна кутора дуже рідко потрапляє людям на очі. Більшість людей навіть не здогадується, що поблизу живе така цікава тваринка, одна з найближчих „родичок“ крота. А дивовижне виявляється поряд.

Від редакції. В Україні трапляється лише два види кутор. Крім згаданої, є ще кутора мала, рясоніжка (*Neomys anomalus Cabrera, 1907*), яка занесена до Червоної книги України та в Бернську конвенцію (повна назва „Конвенція про охорону дикої флори та фауни і середовища існування в Європі“) /III доповнення/.

